

c – Vlastnoruční podpis perem.

d – Překlad:

Pavel Gojdič, O.S.B.M.

Biskup, apoštolský administrátor

Prešov, 15. září 1931

Prešov

Velectený a milovaný pane Prezidente!

Já, níže podepsaný biskup nejchudších obyvatel naší Republiky dovoluji si obrátiti se na Vás, vážený pane Prezidente, s nadějí a důvěrou tak, jako se děti obracejí ke svému otci s nejokornější prosbou. Uchyluj se k Vám, k Vašemu milosrdnému srdci, které soucíti s lidským utrpením, a jménem opuštěných a ubohých sirotků Vás co nejuctivěj i vroucně žádám o poskytnutí finanční podpory na stavbu Sirotčince a Chudobince v Prešově.

Finanční a ekonomická krize nyní doléhá na všechny vrstvy obyvatelstva, avšak v hrozivé míře postihuje děti, které z nevyzpytatelné Boží vůle ztratily to nejcennější v životě, a sice milující mateřské srdece a něžnou otcovskou péči. Tyto děti nejsou obklopeny láskou svých blízkých, vedou smutný a bídny život postrádající dohled a výchovu a vyrůstají v jedincem, kteří své vlasti a národu nebudou přinášet užitek, ba naopak někteří budou škodit celému lidstvu. Proto Vás, velectený pane Prezidente, prosím, pomezte témito nešťastným dětem zmírnit žal a trpkost ze ztráty starostlivých rodičů, pomezte jim zajistit domov a výchovu, pozvednout je ze dna, poskytnout jim teplo a ochranu útulku a vychovat z nich platné a prospěšné syny naší drahé Republiky.

Pane Prezidente, celý svůj život jste věnoval obraně slabých a opuštěných. Vaše milosrdné srdce nikdy nedmítlo pomoc, bylo-li jí skutečně třeba. Dovolte mi věřit, že vyslechnete i mou prosbu o pomoc pro opuštěné rusínské sirotky a přispějete svým štědrým darem z prostředků, kterými disponujete, na stavbu útulku. Chudé, leč nejvérnejší ruské obyvatelstvo Republiky Vám vždy bude neskonale vděčné za pomoc, kterou jim poskytnete.

Spolu s prosbou o finanční pomoc Vás, velevážený pane prezidente, co nejuctivěj prosím o intervenci na Ministerstvu sociální péče, na něž jsem se též obrátil s prosbou o podporu, aby této mé prosbě vyhovělo.

Dovoluj si přiložit fotografiu plánovaného sirotčince a výkaz nabídky, které jsem obdržel.

Vám, pane Prezidente, v hluboké úctě oddaný

Pavel Gojdič,
Apoštolský biskup,
prešovský administrátor

T. G. Masaryk P. Gojdičovi^a
Bystrička, 19. září 1931

/209

Bystrička, p. Turč. Sv. Martin,
19/9. 31.

Господин Епископ,

письмо Ваше я получил. Так как я на днях возвращусь в Прагу, я там пересмотрю мой фонд и вышлю Вам удовлетвор[ительную] его часть. Относительно здания, я хочу поговорить со знатоками; Вы знаете, что одни рекомендуют здания большиня,^b какое на прислан[ой] мне карточке, другие предпочитают т. наз. павилионы.^c Это конечно не моим делом, но всетаки^d думаю об этом.

Да Бог Вам помагает^e в Ваш[ем] ответст[венном] звании.^f

T. G. Masaryk, v. r.

DOPIS

AKPR, f. KPR, inv. č. 1060/G, č. j. D 6772/31, k. 153. Opis, strojopis, ruský text opsán rukou.

- a - Adresováno: Pan Pavel Gojdič O.S.B.M., biskup Prešov. Psáno na hlavičkovém papiře Prezident Česko-slovenské republiky.
- b - Zastaralý výraz, správně má být большиe.
- c - Správně: павильоны.
- d - Správně: всѣ-таки.
- e - Správně: помогает.
- f - Překlad:

Pane biskupe,

Váš dopis jsem obdržel. V těchto dnech se budu vracet do Prahy, podívám se do svého fondu a pošlu Vám dostatečný obnos. Pokud jde o budovu, chci se poradit s odborníky. Víte, že jedni doporučují budovu větší, jaká je na mně posланé kartičce, jiní dávají přednost tzv. pavilonům. To samozřejmě není moje věc, ale i tak o tom přemýslím.

Nechť Vám pomáhá Bůh ve Vašem zodpovědném postavení.

T. G. Masaryk, v. r.

Sdružení slovenských odborových organizací v Žiline T. G. Masarykovi^a
Žilina, 15. listopadu 1931

/210

Žilina, 15. novembra 1931

Výbor Združenia slovenských odborových organizácií (Z.S.O.O.) zasedavší v Žiline dňa 15. novembra 1931, po uvážení nastavnej hospodárskej situácie uzniesol sa jednomyselne upozorniť vládu rep[ubliky] Česko-slovenskej na nasledovné časové požiadavky:

1. Kedže terajšie činovné štát[nych] a verejných zamestnancov ani zdaleka nehradí skutočné výlohy bytného, ktoré zvlášť po mestách býva ešte vždy nepomerne vysoké – takže zamestnanectvo na byty značne dopláca – a kedže platy týchž zamestnancov neboli ani posiaľ valorizované na predválečnú hodnotu, Z[druženie] s[lovenských] o[dborových] o[rganizácií] v záujme zaistenia pokojnej práce v štátnej správe i administrácií a školstve rozhodne žiada, aby platy štát[nych] a verejných zamestnancov ako i učiteľov neboli znižované. Terajšia hospodárska kríza nedá sa zažehnať znižovaním platov, lebo zmenšovaním kúpschopnosti zamestnanectva nastavšia kríza namiesto jej odstránenia alebo zmiernenia by sa len zväčšovala. Taktiež žiada, aby zamestnanectvu (učiteľstvu) t. r. vianočný prídatok neboli odňatý, kedže rodiny zamestnanectva s ním už počítali a na účet jeho zásobovali sa pred zimou šatstvom, kurivom a potravinami.
2. Vzhľadom na veľkú nezamestnanosť Z[druženie] s[lovenských] o[dborových] o[rganizácií] žiada:
  - a) neobmedzovať prácu v tých podnikoch, ktoré posiaľ pracujú zvlášť v štátnych;
  - b) na Slovensku nech sú zamestnávaní len Slováci a nakoľko by vláda nové sily nemienila prijímať, nech sa toto jej opatrenie nevzťahuje na Slovákov;